

Privatinės teisės užduotis

2015 m. gruodžio 7 d.

Ieškovė A.A. kreipėsi į teismą su ieškiniu atsakovui B.A. dėl santuokos nutraukimo dėl sutuoktinio kaltės, vaikų gyvenamosios vietos nustatymo, išlaikymo vaikams priteisimo ir santuokos metu įgyto turto padalijimo. Ieškovė nurodė, kad paskutinius dvejus metus atsakovo elgesys tapo neprognozuojamas, prieš ją ir vaikus atsakovas vartojo psichologinį smurtą. Ieškovė prašo: nustatyti 4 vaikų (3 dukterų ir 1 sūnaus) gyvenamąją vietą su ja, priteisti iš atsakovo išlaikymą kiekvienam vaikui po 163 eurus; santuokoje įgytą turtą (žemės ūkio paskirties žemę, traktorių, sunkvežimį, žemės sklypą ir gyvenamąjį namą) padalinti ne lygiomis dalimis, jai priteisiant žemės ūkio paskirties sklypą ir traktorių bei sunkvežimį (viso vertė – 100 000 eurų), o atsakovui palikti žemės sklypą su namu (viso vertė – 300 000 eurų), bei priteisti iš atsakovo kompensaciją už didesnės vertės jam tenkantį turtą – 100 000 eurų. Pasak ieškovės, turto padalijimas natūra negalimas, nes ieškovei gyventi kartu su atsakovu nesaugu.

Atsakovas pateikė priešiškinį. Nurodė, kad nėra kaltas dėl santuokos nutraukimo, nes nei fizinio, nei psichologinio smurto nevartojo. Atsakovo teigimu, santuoka iširo dėl ieškovės kaltės, nes ji nuolat mėgino pasisavinti jų įsigytą būstą, prasidėjus šeimoje ekonominei krizei, ieškovė neprisidėjo prie šeimos materialinės gerovės, nuolat išlaidaudavo, o atsakovui tekdavo taupyti šeimos pinigus, be to, ieškovė šmeiždavo atsakovą. Taip pat atsakovas, pasisakydamas turto padalijimo klausimu, prašė santuokoje įgytą nekilnojamąjį turtą padalyti natūra, kadangi Civilinis kodeksas aiškiai teikia pirmenybę turto padalijimui natūra, o būtent gyvenamąjį namą galima padalinti be neproporcingos žalos jo paskirčiai, be to nurodė, kad neturės galimybių mokėti pinigines kompensacijas. Taip pat atsakovas prašo nustatyti sūnaus gyvenamąją vietą su juo, o jo išlaikymui iš ieškovės priteisti 200 eurų, kadangi pagal jo pateiktus išlaidų dokumentus, vaikui per mėnesį vidutiniškai išleidžia 400 eurų. Atsakovas teigė, kad sūnus aiškiai išreiškia savo norą pasilikti gyventi su juo, pastaruoju metu jam su ieškove nebegyvenant kartu, sūnus pasiliko gyventi su tėvu. Atsakovas taip pat nesutinka su ieškovės prašomu išlaikymo dydžiu kiekvienam vaikui, nes 163 eurų suma yra nepagrįsta jokiais išlaidas patvirtinančiais dokumentais, be to bendra visų trijų vaikų išlaikymo suma būtų nepagrįstai didelė, kadangi dalis išlaidų yra bendros visiems vaikams (net ir rūbų bei avalynės, kadangi visos trys yra mergaitės).

Ieškovė nesutiko su sūnaus gyvenamosios vietos nustatymu su tėvu, nurodė, kad 10 metų vaikas dar nėra pakankamai subrendęs apsispręsti, be to būtų pažeistos brolio ir seserų teisės augti kartu.

Argumentuotai, remdamiesi teisės normomis, pateikite atsakymus į šiuos klausimus:

1. Kaip teismas šiuo atveju turėtų įvertinti kaltės dėl santuokos iširimo klausimą?
2. Ar galima šiuo atveju nukrypti nuo sutuoktinių turto padalijimo natūra prioriteto?
3. Kaip turi būti nustatoma sutuoktinių turto vertė nagrinėjant santuokos nutraukimo bylą?
4. Kaip turi būti nustatomas vaiko išlaikymo dydis? Ar pagrįsti ieškovės ir atsakovo prašymai?
5. Į kokius kriterijus privalo atsižvelgti teismas, spręsdamas vaikų gyvenamosios vietos nustatymo klausimą?

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2015 m. gruodžio 7 d.

Atlikus ikiteisminį tyrimą nustatyti šie faktai: skyrybų metu dalinantis šeimos turtą Ališauskas įsipareigojo buvusiai žmonai Ališauskienei sumokėti 5 000 Eur ir išrašė jai vekselį šiai sumai. Vėliau Ališauskas nutarė ne įvykdyti, o imituoti savo prievolės vykdymą. Ališauskas paskambino buvusiai žmonai, susitarė dėl susitikimo, o susitikimo metu davė jai voką su pinigais ir paprašė juos perskaičiuoti bei pasirašyti vekselio reversinėje pusėje, kad su ja atsiskaityta. Ališauskienė taip ir padarė. Tačiau pokalbio metu Ališauskas sugebėjo sukeisti vokus ir padavė jai voką, kuriame buvo ne pinigai, bet laikraščio skiautės. Grįžusi namo, Ališauskienė suprato, kad pinigų negavo, todėl iškviėtė policiją.

Ikiteisminio tyrimo metu kaltinamasis neigė įteikęs buvusiai žmonai vietoj pinigų laikraščio skiautes, tačiau ant vienos skiautės rastas jo piršto antspaudas. Be to, nukentėjusiosios parodymai, šiai sutikus, buvo patikrinti poligrafu ir šio tyrimo išvada parodė, kad ji šio tyrimo metu buvo atvira. Byloje taip pat surinkta duomenų, netiesiogiai patvirtinančių nukentėjusiosios parodymus: jos motinos parodymai apie tai, kaip duktė grįžo namo ir rado voke laikraščio iškarpas; informacija apie tai, kad Ališauskas skambino buvusiai žmonai prieš susitikimą; vekselis su užrašu apie atsiskaitymą, laikraščio skiautės. Padarius išvadą apie įrodymų pakankumą, byla su kaltinamuoju aktu perduota teismui.

Teisme kaltinamasis Ališauskas prašė jį išteisinti, nes tai, kas atsitiko, yra jo ir buvusios žmonos civilinių teisinių santykių dalis, todėl jos pažeistos teisės turi būti atstatomos paduodant civilinį ieškinį teismui, bet ne reiškiant jam kaltinimus. Ališauskas ir jo gynėjas taip pat ginčijo veikos įrodytumą, teigdamas, kad byloje surinktų įrodymų nepakanka jo kaltumui nustatyti, be to, tyrimas poligrafu nėra BPK numatytas veiksmas, kurio duomenys galėtų būti pripažįstami įrodymu.

Klausimai:

- 1) *Argumentuotai kvalifikuokite Ališausko padarytą veiką.*
- 2) *Argumentuotai atsakykite, ar teisingi kaltinamojo ir jom gynėjo argumentai dėl civilinio teisinio ginčo pobūdžio?*
- 3) *Argumentuotai atsakykite, ar teisingi kaltinamojo argumentai dėl veikos neįrodytumo ir tyrimo poligrafu rezultatų panaudojimo neteisėtumo?*